ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
Кафедра педагогіки і освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
_____ проф. Блажко О.А.
«31» 03 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ, ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ, ВИЩОЇ ОСВІТИ

підготовки	магістрів
галузі знань	А Освіта
спеціальності	А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
спеціалізації	А 5.39 Цифрові технології
освітньо-професійна програма	Професійна освіта. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні
факультет	Факультет педагогіки, психології і професійної освіти

Вінниця – 2026 рік

Робоча програма «Педагогіка і психологія професійної, фахової передвищої, вищої освіти» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями).
Освітньо-професійна програма: Професійна освіта. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні.
Мова навчання: українська
«28» серпня 2026 р. 20 с.

РОЗРОБНИК: Галузяк В. М., доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і освітнього менеджменту

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки і освітнього менеджменту
Протокол № 2 від «28» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри педагогіки
і освітнього менеджменту О. В. Акімова
«28» серпня 2026 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету педагогіки, психології і професійної освіти
Протокол № 2 від «31» серпня 2026 р.

Голова НМК О. В. Волошина
«31» серпня 2026 р.

Погоджено:
Гарант освітньої програми: С. С. Кізім
«28» серпня 2026 р.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма, ступінь вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма здобуття освіти</td><td>заочна форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість кредитів - 5
Кількість кредитів на поточний навчальний рік – 5</td><td>Галузь знань:
А Освіта</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне навчально-дослідне завдання_____ (назва)</td><td rowspan="4">Спеціальність
А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація
А 5.39 Цифрові технології
Освітньо-професійна програма
Професійна освіта. Комп’ютерні технології в управлінні та навчанні</td><td colspan="2">РІК НАВЧАННЯ</td></tr>
<tr><td>1 - й</td><td>1 - й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150
Кількість годин на поточний навчальний рік - 150
Кількість годин на 1 семестр - 150</td><td colspan="2">СЕМЕСТР</td></tr>
<tr><td>1 - й</td><td>1 - й</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:

аудиторних - 3
самостійної роботи – 5,5</td><td rowspan="12">Ступінь вищої освіти магістр</td><td colspan="2">ЛЕКЦІЇ</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">САМОСТІЙНА РОБОТА</td></tr>
<tr><td>100 год.</td><td>130 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">ВИД КОНТРОЛЮ: залік</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:
для денної форми здобуття освіти – 33%:67%
для заочної форми здобуття освіти – 13%:87%

2. Мета, завдання, компетентності та результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія професійної, фахової передвищої, вищої освіти» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти цілісної системи психолого-педагогічних знань та здатності на їх основі аналізувати, проєктувати й удосконалювати освітній процес у сфері професійної освіти; враховувати закономірності професійного розвитку та навчально-професійної діяльності здобувачів освіти; організовувати людиноцентроване професійне навчання, педагогічну комунікацію і групову взаємодію; створювати сприятливе освітнє середовище; обґрунтовано застосовувати сучасні освітні та цифрові технології; здійснювати оцінювання результатів навчання, моделювання освітніх процесів, консультативну та інноваційно-проєктну діяльність у професійній освіті.

2.2.Завдання вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія професійної, фахової передвищої, вищої освіти»:

сформувати цілісне розуміння теоретичних і методологічних засад педагогіки і психології професійної освіти, їх понятійно-категоріального апарату, міждисциплінарних зв'язків, методології наукового пізнання та моделювання процесів у сфері професійної освіти;

розкрити закономірності функціонування і сучасних трансформацій системи професійної, фахової передвищої та вищої освіти, її розвитку в національному, європейському та міжнародному контекстах, з урахуванням концепції сталого розвитку суспільства й освіти;

сформувати здатність аналізувати й обґрунтовувати концептуальні засади професійної підготовки фахівців, визначати її цілі, результати, зміст і моделі, враховувати потреби ринку праці та стейкхолдерів, розробляти й оцінювати освітні та міждисциплінарні проєкти;

забезпечити засвоєння психологічних закономірностей професійного розвитку особистості та навчально-професійної діяльності здобувачів освіти, механізмів мотивації, пізнання, саморегуляції, професійного самовизначення та професійної ідентичності, а також способів психолого-педагогічної підтримки з урахуванням індивідуальних відмінностей і різноманітності здобувачів;

сформувати здатність проєктувати й організовувати професійне навчання на засадах людиноцентрованого, компетентнісного, діяльнісного та студентоцентрованого підходів, обґрунтовано обирати методи, форми, технології та засоби навчання, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання та створювати сприятливе освітнє середовище;

сформувати здатність критично аналізувати можливості та ризики цифровізації професійної освіти, обґрунтовано обирати, створювати й інтегрувати цифрові освітні інструменти і технології, у тому числі засоби штучного інтелекту, з дотриманням принципів академічної доброчесності, етичності та соціальної відповідальності;

розвинути здатність до професійно-педагогічної, міжособистісної, групової, міжпрофесійної та міжкультурної взаємодії, формування комунікаційних стратегій, ведення професійної дискусії, організації колективної діяльності, конструктивного вирішення проблем взаємодії та здійснення консультативної діяльності у сфері професійної освіти;

сформувати здатність здійснювати пошук, систематизацію, критичний аналіз та оцінювання наукової і професійної інформації з різних джерел і використовувати її для обґрунтування психолого-педагогічних рішень, інновацій та професійної діяльності.

2.3. Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни.

Пререквізити: знання, уміння та компетентності, набуті на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, зокрема базові знання з педагогіки, психології, теорії та методики професійного навчання; розуміння основних закономірностей навчання, виховання і розвитку особистості, принципів організації освітнього процесу; базові вміння пошуку, опрацювання та критичного аналізу навчальної і наукової інформації.

Постреквізити: результати навчання, сформовані під час вивчення дисципліни, використовуються в опануванні «Методики викладання комп'ютерних дисциплін» та «Цифрової трансформації освіти із використанням штучного інтелекту», під час проходження педагогічних практик у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, виконання кваліфікаційної роботи та підготовки до комплексного кваліфікаційного екзамену.

2.4.Компетентності

2.4.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру і проблеми у професійній освіті.

2.4.2.Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

2.4.3. Фахові компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти.

СК 2. Здатність враховувати різноманітність студентів при плануванні і реалізації освітнього

процесу в професійній освіті.

СК 3. Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти.

СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, у тому числі міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

2.5. Результати навчання за освітньо-професійною програмою:

РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

РН 3. Ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію.

РН 5. Обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у професійній освіті та міждисциплінарних проектів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів.

РН 6. Організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

РН 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, шо є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.

РН 8. Здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію.

РН 9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти.

РН 10. Здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

1. ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ІНТЕГРОВАНА ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

Педагогіка і психологія професійної освіти: об'єкт, предмет і завдання. Професійна освіта як об'єкт психолого-педагогічного пізнання. Предмет і завдання педагогіки професійної освіти. Предмет і завдання психології професійної освіти. Співвідношення педагогічного і психологічного аспектів аналізу освітніх явищ і проблем професійної освіти.

Основні категорії педагогіки і психології професійної освіти. Освіта, навчання, виховання, розвиток, професійна підготовка, освітній процес, компетентність. Особистість, діяльність, мотивація, професійний розвиток, професійна самосвідомість, рефлексія. Взаємозв'язок педагогічних і психологічних категорій. Аналіз і систематизація психолого-педагогічних понять як засіб цілісного осмислення явищ професійної освіти.

Освітній процес як психолого-педагогічна система. Освітній процес як цілісна система. Мета, зміст, суб'єкти, діяльність, педагогічна взаємодія, освітнє середовище та результати. Взаємозв'язки між компонентами освітнього процесу. Єдність навчання, виховання, розвитку і професійного становлення особистості. Системний аналіз освітніх явищ та виявлення причинно-наслідкових зв'язків між ними.

Методологія наукового пізнання у сфері професійної освіти. Методологія як система принципів і способів наукового пізнання. Рівні методологічного знання. Теоретичне та емпіричне пізнання психолого-педагогічних явищ. Наукова проблема, гіпотеза, факти, теоретичні узагальнення та інтерпретація результатів. Доказовість, об'єктивність, валідність і критичність наукового пізнання. Основні підходи до дослідження проблем професійної освіти.

Наукова інформація у сфері професійної освіти. Пошук інформації у науковій і професійній літературі, електронних ресурсах, бібліографічних і наукометричних базах даних. Критерії надійності, актуальності, релевантності та наукової обґрунтованості джерел. Систематизація, аналіз, синтез і критичне оцінювання наукової та професійної інформації. Використання результатів інформаційного пошуку для обґрунтування психолого-педагогічних висновків і

рішень.

Моделювання процесів у професійній освіті. Модель як засіб пізнання, пояснення і проєктування освітніх процесів. Структурні, функціональні та процесуальні моделі. Визначення мети моделювання, компонентів, зв'язків, умов і результатів функціонування моделі. Побудова, аналіз, перевірка та коригування моделей процесів у професійній освіті.

Міждисциплінарний характер педагогіки і психології професійної освіти. Зв'язки із загальною педагогікою, дидактикою, загальною, віковою, педагогічною та соціальною психологією, соціологією, філософією освіти та іншими галузями знань. Інтеграція інформації та підходів із різних галузей для аналізу комплексних проблем професійної освіти. Значення міждисциплінарного знання для пошуку й обґрунтування нових психолого-педагогічних рішень.

2. СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ, ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: СТРУКТУРА І СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Професійна освіта в структурі системи освіти України. Структура та рівні освіти України. Місце професійної, фахової передвищої та вищої освіти в системі освіти. Основні законодавчі та організаційні засади їх функціонування. Державна політика у сфері професійної освіти. Соціальна відповідальність суб'єктів професійної освіти за якість підготовки фахівців і результати освітньої діяльності.

Професійна та фахова передвища освіта. Мета, завдання та функції професійної освіти. Типи закладів професійної освіти та особливості підготовки кваліфікованих робітників. Фахова передвища освіта: призначення, структура, типи закладів, освітньо-професійні програми та кваліфікації. Особливості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти. Взаємодія закладів освіти з роботодавцями, професійними об'єднаннями та іншими стейкхолдерами.

Вища освіта. Рівні та ступені вищої освіти. Типи закладів вищої освіти. Освітні програми та результати навчання. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Автономія закладів вищої освіти та академічна свобода. Індивідуальні освітні траєкторії. Академічна і професійна мобільність.

Професійна освіта в контексті сталого розвитку суспільства. Концепція сталого розвитку та її освітній вимір. Освіта для сталого розвитку. Роль професійної освіти у розвитку людського капіталу, соціальній згуртованості, економічній стійкості та відповідальному використанні ресурсів. Формування соціально відповідальної професійної поведінки. Взаємозв'язок розвитку освіти, економіки, ринку праці, технологій і суспільних потреб. Професійна освіта в умовах цифрового і зеленого переходів: трансформація професій, компетентностей і вимог ринку праці.

Сучасна трансформація системи професійної освіти України. Закон України «Про професійну освіту» (2025): основні концептуальні зміни. Сучасні засади організації та функціонування закладів професійної освіти. Автономія закладів освіти та їх взаємодія з роботодавцями й іншими стейкхолдерами. Регіональний вимір розвитку професійної освіти. Відповідність професійної підготовки актуальним і перспективним потребам ринку праці.

Наступність та інтернаціоналізація професійної освіти. Взаємозв'язок професійної, фахової передвищої та вищої освіти. Наступність рівнів професійної підготовки. Національна рамка кваліфікацій та її зв'язок з європейськими рамками кваліфікацій. Європейський і міжнародний контекст розвитку професійної освіти. Інтернаціоналізація освіти, міжнародна академічна і професійна мобільність. Європейські підходи до забезпечення якості освіти. Навчання впродовж життя. Аналіз сучасних тенденцій, проблем і перспектив розвитку професійної освіти.

3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Професійна підготовка фахівця: сутність, мета і результат. Поняття та структура професійної підготовки. Мета професійної підготовки. Професійна компетентність і готовність до професійної діяльності як результати професійної підготовки. Взаємозв'язок вимог професійної діяльності, компетентностей і результатів навчання. Аналіз змін у професійній діяльності як підґрунтя оновлення підготовки фахівців.

Сучасні концептуальні підходи до професійної підготовки. Компетентнісний, діяльнісний, студентоцентрований, людиноцентрований і практикоорієнтований підходи: сутність, особливості та взаємозв'язок. Перехід від знаннєвої моделі до орієнтації на результати навчання, компетентності, суб'єктність здобувача та здатність діяти у професійних ситуаціях. Критичне

осмислення можливостей і обмежень різних підходів та обґрунтування їх доцільного поєднання під час вирішення проблем професійної освіти.

Зміст професійної підготовки фахівців. Сутність і структура змісту професійної підготовки. Загальна, загальнопрофесійна та спеціальна (фахова) складові. Чинники формування й оновлення змісту професійної підготовки. Орієнтація змісту на результати навчання і майбутню професійну діяльність. Інтеграція теоретичної та практичної складових. Урахування змін технологій, професійних стандартів, потреб ринку праці та запитів стейкхолдерів під час визначення змісту підготовки.

Моделі, партнерства та проєкти у професійній підготовці. Академічна, практикоорієнтована, модульно-компетентнісна та дуальна моделі професійної підготовки. Практична підготовка, стажування та навчання на робочому місці. Взаємодія закладів освіти з роботодавцями, професійними спільнотами, експертами та іншими стейкхолдерами. Міжпрофесійна і міждисциплінарна взаємодія у професійній освіті. Освітній проєкт як засіб розв'язання проблем та впровадження інновацій у професійній освіті. Визначення цілей, результатів, учасників і ресурсів освітнього проєкту. Інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення проєктів. Етичні, правові, соціальні та економічні аспекти розроблення і реалізації освітніх та міждисциплінарних проєктів. Оцінювання доцільності, реалізованості, ризиків і результативності проєктних рішень.

4. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Професійний розвиток особистості: сутність і закономірності. Поняття професійного розвитку, професіоналізації та професійного становлення особистості. Професійний розвиток як тривалий і динамічний процес. Основні етапи та чинники професійного становлення. Взаємозв'язок особистісного і професійного розвитку. Індивідуальна варіативність траєкторій професійного розвитку.

Професійне самовизначення особистості. Професійне самовизначення як процес. Професійний вибір та його психологічні чинники. Формування професійних намірів і перспектив. Вплив здібностей, інтересів, цінностей, соціального середовища та професійних можливостей на професійний вибір. Професійний розвиток упродовж життя. Основні положення концепції професійного розвитку Д. Сьюпера.

Професійна самосвідомість та професійна ідентичність. Професійна самосвідомість та її розвиток. Професійна Я-концепція. Професійна ідентичність та її становлення. Професійні цінності й смисли. Усвідомлення власних можливостей, обмежень і перспектив професійного розвитку. Рефлексія як механізм критичного аналізу власного професійного становлення і прийняття відповідальних професійних рішень.

Суперечності, кризи та психологічні умови професійного становлення. Суперечності та кризи професійного становлення. Адаптація до освітньо-професійного і професійного середовища. Психологічна готовність до професійної діяльності. Індивідуальні відмінності та різноманітність траєкторій професійного становлення. Психолого-педагогічні умови підтримки професійного розвитку особистості з урахуванням її освітніх потреб, ресурсів і життєвого досвіду.

5. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчально-професійна діяльність здобувачів освіти. Сутність, структура та психологічні особливості навчально-професійної діяльності. Цілі, мотиви, дії та результати навчально-професійної діяльності. Здобувач освіти як її суб'єкт. Активність, самостійність, відповідальність і свідомий вибір способів навчальної діяльності. Індивідуальні відмінності у способах учіння та їх урахування в освітньому процесі.

Мотивація навчально-професійної діяльності. Навчальні та професійні мотиви. Внутрішня і зовнішня мотивація. Мотиваційна спрямованість навчання. Самоефективність, цілепокладання та очікування успіху. Психологічні механізми підтримки автономної мотивації. Вплив викладача, групи та освітнього середовища на мотивацію. Узгодження індивідуальних і групових цілей у навчально-професійній діяльності.

Когнітивні механізми учіння. Сприймання, увага, пам'ять і мислення у навчальній діяльності. Психологічні закономірності засвоєння та збереження інформації, формування знань і способів дії.

Робоча пам'ять і когнітивне навантаження. Осмислене учіння. Перенесення знань і способів дії у професійні ситуації. Критичне, аналітичне та творче мислення. Аналіз інформації, розрізнення фактів, інтерпретацій і припущень, оцінювання аргументів і доказів.

Метакогніція та саморегульоване навчання. Навчальні стратегії та метакогнітивне усвідомлення. Постановка навчальних цілей, планування, пошук і відбір інформації, моніторинг, самоконтроль та рефлексія навчальної діяльності. Критичне оцінювання якості й надійності використаних джерел. Самостійна навчальна діяльність. Здатність усвідомлено змінювати неефективні стратегії навчання. Розвиток здатності навчатися впродовж життя.

Психологічні чинники успішності та труднощів навчання. Мотиваційні, когнітивні, особистісні та ситуаційні чинники навчальної успішності. Типові труднощі навчально-професійної діяльності та їх психологічні причини. Прокрастинація, недостатня саморегуляція, низька самоефективність. Різноманітність індивідуальних освітніх потреб і ресурсів здобувачів. Аналіз причин навчальних труднощів, прогнозування можливих наслідків та вибір психолого-педагогічних способів підтримки.

6. ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Професійне навчання як дидактична система. Сутність і структура процесу професійного навчання. Викладання й учіння як взаємопов'язані складові навчання. Цілі та результати навчання. Зміст навчання. Взаємозв'язок цілей, змісту, діяльності викладача і здобувачів освіти та результатів навчання. Логіка проєктування освітнього процесу на засадах людиноцентрованого підходу. Аналіз освітньої ситуації та обґрунтування педагогічних рішень під час проєктування навчання.

Закономірності та принципи професійного навчання.Основні закономірності процесу навчання. Принципи науковості, системності й послідовності, доступності, свідомості та активності, зв'язку теорії з практикою, професійної спрямованості, індивідуалізації та диференціації. Урахування різноманітності здобувачів освіти: їхніх освітніх потреб, попереднього досвіду, рівня підготовленості, індивідуально-психологічних особливостей, здібностей, темпу навчання та інших відмінностей. Адаптація освітнього процесу до різних освітніх потреб без зниження вимог до результатів підготовки.

Методи, форми, технології та засоби професійного навчання. Методи навчання та критерії їх вибору. Проблемне, кейсове, проєктне, кооперативне та контекстне навчання. Форми організації теоретичної і практичної підготовки. Засоби навчання. Аналіз педагогічної ситуації та вибір методів, форм, технологій і засобів відповідно до цілей, змісту, особливостей здобувачів і очікуваних результатів. Інноваційні освітні рішення та критерії оцінювання доцільності їх упровадження.

Керування пізнавальною діяльністю здобувачів освіти. Педагогічне керування пізнавальною діяльністю з урахуванням психологічних закономірностей учіння. Постановка навчальних завдань, активізація пізнавальної діяльності, організація самостійного пошуку та застосування знань. Педагогічна підтримка переходу від засвоєння інформації до осмислення, перенесення і використання знань у професійних ситуаціях.

Контроль та оцінювання результатів професійного навчання. Функції та види педагогічного контролю. Формувальне і підсумкове оцінювання. Методи та інструменти оцінювання. Критеріальне оцінювання. Дидактичне тестування та основні вимоги до тестових завдань. Компетентнісно орієнтоване та автентичне оцінювання. Оцінювання виконання професійно наближених завдань. Критерії та рубрики оцінювання. Валідність, об'єктивність, прозорість і справедливість оцінювання. Урахування різноманітності здобувачів без порушення єдиних вимог до результатів навчання. Зворотний зв'язок як складова оцінювання і підтримки навчання. Аналіз результатів оцінювання як основа коригування педагогічних рішень. Використання цифрових засобів та ШІ в оцінюванні: педагогічні можливості, обмеження і ризики.

Проєктування сприятливого освітнього середовища. Освітнє середовище як педагогічно спроєктована сукупність умов, ресурсів і можливостей для навчання та професійного розвитку. Принципи створення безпечного, доступного, розвивального та людиноцентрованого освітнього середовища. Узгодження характеристик середовища з цілями, змістом і результатами навчання. Урахування різноманітності та освітніх потреб здобувачів під час проєктування освітнього середовища.

7. ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Цифрова трансформація освітнього процесу. Сутність цифровізації освіти. Цифрове освітнє середовище та його особливості. Трансформація діяльності викладача і здобувачів освіти в цифровому середовищі. Цифрова компетентність і цифрова культура учасників освітнього процесу. Аналіз актуальних тенденцій цифрової трансформації професійної освіти в Україні та міжнародному освітньому просторі.

Проєктування навчання в цифровому освітньому середовищі. Дистанційне, онлайн- та змішане навчання. Синхронна й асинхронна організація навчальної діяльності. Системи управління навчанням (LMS), цифрові освітні ресурси, мультимедійні та інтерактивні засоби, симуляції та віртуальні середовища. Пошук, аналіз і критичне оцінювання цифрових освітніх інструментів. Критерії педагогічно доцільного вибору технологій. Проєктування, адаптація та інтеграція цифрових освітніх інструментів у процес професійного навчання.

Психологічні можливості та ризики цифрового навчання. Вплив цифрового середовища на увагу, пізнавальну активність, залученість, взаємодію та самостійність здобувачів освіти. Інформаційне і когнітивне перевантаження. Відволікання та багатозадачність. Соціальна присутність та психологічні труднощі онлайн-навчання. Цифрове благополуччя. Аналіз і прогнозування психолого-педагогічних наслідків упровадження цифрових технологій. Соціально відповідальне та етично обґрунтоване прийняття рішень щодо їх використання.

Штучний інтелект у професійній освіті. ШІ-компетентність викладача і здобувача освіти. Людиноцентрований підхід до використання ШІ. Педагогічна доцільність використання ШІ в освітньому процесі. Генеративний ШІ як засіб підтримки навчання, викладання, персоналізації, зворотного зв'язку та професійного розвитку. Взаємодія «викладач – ШІ – здобувач освіти». Критичне оцінювання результатів, створених ШІ: достовірність, можливі упередження, прозорість і верифікованість. Ризики когнітивного розвантаження, надмірної залежності та послаблення самостійності. Академічна доброчесність і відповідальне використання ШІ в освіті. Нормативні засади академічної доброчесності. Авторство, самостійність виконання навчальних робіт і прозорість використання ШІ. Конфіденційність і захист даних. Людська суб'єктність, етичність, інклюзивність і відповідальність як принципи використання ШІ в освіті.

8. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ГРУПА, КОМУНІКАЦІЯ ТА ОСОБИСТІСТЬ ВИКЛАДАЧА

Викладач як суб'єкт професійно-педагогічної взаємодії. Професійні функції та ролі викладача. Професійно-педагогічна позиція. Професійно важливі якості та педагогічні здібності. Педагогічна і психологічна компетентність. Педагогічна культура. Авторитет викладача та його роль у професійно-педагогічній взаємодії. Соціальна й професійна відповідальність викладача за педагогічні рішення та наслідки власної взаємодії зі здобувачами освіти.

Психологія педагогічної та професійної комунікації. Педагогічне спілкування як професійна міжособистісна взаємодія. Функції педагогічного спілкування. Комунікативна, інтерактивна та перцептивна сторони спілкування. Діалогічність педагогічної взаємодії. Соціальна перцепція, емпатія та взаєморозуміння. Вербальні й невербальні засоби спілкування. Активне слухання. Педагогічний такт та етика професійної комунікації. Комунікаційна стратегія у професійній діяльності: мета, адресат, зміст і вибір способу комунікації. Ділова комунікація. Аргументація професійної позиції. Професійна дискусія та культура ведення полеміки. Зрозуміле й недвозначне представлення професійної інформації та аргументів фахівцям і нефаховій аудиторії. Особливості взаємодії з представниками різних професійних, соціальних і культурних груп. Міжпрофесійна та міжкультурна комунікація в освітньому середовищі.

Психологія групової взаємодії. Навчальна група як мала соціальна група. Структура та групова динаміка. Статуси і ролі. Лідерство та групові норми. Згуртованість. Соціально-психологічний клімат і психологічна безпека. Мотивація групи та способи спрямування спільної діяльності на досягнення загальної мети. Вибір стратегій колективної діяльності залежно від цілей, складу групи і характеру завдання. Організація співпраці, розподіл відповідальності та підтримка конструктивної взаємодії. Різноманітність учасників групи як ресурс і виклик для педагогічної взаємодії. Психологічні бар'єри, суперечності та конфлікти. Аналіз проблем міжособистісної і групової взаємодії та обґрунтування способів їх конструктивного розв'язання.

Консультативна діяльність у сфері професійної освіти. Сутність, мета і функції консультативної діяльності викладача у сфері професійної освіти. Консультативна позиція викладача. Виявлення освітньої або професійної проблеми та потреби у підтримці. Основні етапи консультативної взаємодії: встановлення контакту, уточнення проблеми, аналіз ситуації, визначення можливих рішень, формулювання рекомендацій. Консультативна взаємодія зі здобувачами освіти, колегами, роботодавцями та іншими учасниками освітнього процесу. Надання педагогічно й психологічно обґрунтованих рекомендацій. Етичні принципи, конфіденційність, відповідальність і визначення ситуацій, що потребують звернення до інших фахівців.

Професійна саморегуляція та розвиток викладача. Педагогічна рефлексія. Емоційна саморегуляція у професійній діяльності та взаємодії. Усвідомлення власних установок, упереджень і способів педагогічного впливу. Відповідальне прийняття професійних рішень у складних ситуаціях взаємодії. Професійний саморозвиток і самовдосконалення викладача. Професійні деформації та емоційне виснаження як ризики педагогічної діяльності. Психологічні ресурси професійної стійкості викладача.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти						заочна форма здобуття освіти					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Педагогіка і психологія професійної освіти як інтегрована галузь знань	16	2	2			12	18	2	–			16
Тема 2. Система професійної, фахової передвищої та вищої освіти України: структура і сучасні трансформації	16	2	2			12	18	–	2			16
Тема 3. Концептуальні засади професійної підготовки фахівців	16	2	2			12	18	–	2			16
Тема 4. Психологічні основи професійного розвитку особистості	16	2	2			12	18	–	2			16
Тема 5. Психологічні основи навчально-професійної діяльності здобувачів освіти	20	2	6			12	18	_	2			16
Тема 6. Дидактичні основи організації професійного навчання	24	4	6			14	21	2	2			17
Тема 7. Психолого-дидактичні засади цифровізації професійної освіти	18	2	4			12	20	2	2			16
Тема 8. Психологія професійно-педагогічної взаємодії: група, комунікація та особистість викладача	24	4	6			14	19	–	2			17
Усього годин	**150**	**20**	**30**			**100**	**150**	**6**	**14**			**130**

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма здобуття освіти	*Заочна форма здобуття освіти*
1.	Педагогіка і психологія професійної освіти як інтегрована галузь знань	2	2
2.	Система професійної, фахової передвищої та вищої освіти України: структура і сучасні трансформації	2	–
3.	Концептуальні засади професійної підготовки фахівців	2	–
4.	Психологічні основи професійного розвитку особистості	2	–
5.	Психологічні основи навчально-професійної діяльності здобувачів освіти	2	–
6.	Дидактичні основи організації професійного навчання	4	2
7.	Психолого-дидактичні засади цифровізації професійної освіти	2	2
8.	Психологія професійно-педагогічної взаємодії: група, комунікація та особистість викладача	4	–
	Усього годин	**20**	**6**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма здобуття освіти	*Заочна форма здобуття освіти*
1.	Педагогіка і психологія професійної освіти як інтегрована галузь знань	2	–
2.	Система професійної, фахової передвищої та вищої освіти України: структура і сучасні трансформації	2	2
3.	Концептуальні засади професійної підготовки фахівців	2	2
4.	Психологічні основи професійного розвитку особистості	2	2
5.	Психологічні основи навчально-професійної діяльності здобувачів освіти	6	2
6.	Дидактичні основи організації професійного навчання	6	2
7.	Психолого-дидактичні засади цифровізації професійної освіти	4	2
8.	Психологія професійно-педагогічної взаємодії: група, комунікація та особистість викладача	6	2
	Усього годин	**30**	**14**

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачено)

8. Теми індивідуальних занять (навчальним планом не передбачено)

9. Самостійна робота

№ з/п	Зміст і види самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма здобуття освіти	*Денна форма здобуття освіти*
1	**ІАЗ. Аналіз актуальної психолого-педагогічної проблеми професійної освіти.** Обрати одну актуальну психолого-педагогічну проблему професійної освіти. На основі 3–5 наукових джерел визначити основні підходи до її розуміння, виокремити ключові чинники та взаємозв'язки. Результати подати у вигляді аналітичної таблиці та структурно-логічної схеми (моделі) досліджуваного явища; сформулювати 3–5 узагальнених висновків.	12	16
2	**Т. Система професійної освіти України та її сучасні трансформації.** Опрацювати рекомендовані нормативні, навчальні та інформаційно-	12	16

	аналітичні матеріали з питань структури професійної, фахової передвищої та вищої освіти України; рівнів освіти і кваліфікацій; наступності та навчання впродовж життя; європейського та міжнародного контекстів; сталого розвитку та сучасних трансформацій професійної освіти. Результат – виконання тематичного тесту.		
3	**ІАЗ. Порівняльний аналіз моделей професійної підготовки фахівців.** На основі 3–5 наукових джерел порівняти академічну, практико-орієнтовану та дуальну моделі професійної підготовки за критеріями: мета і результат підготовки; співвідношення теоретичної та практичної складових; роль здобувача освіти; роль роботодавців / стейкхолдерів; організація практичної підготовки; переваги та обмеження. Результати подати у вигляді порівняльної таблиці та обґрунтувати, за яких умов доцільне застосування кожної моделі.	12	16
4	**Е. Аналітичне есе «Професійна криза: перешкода чи ресурс професійного розвитку?»** Проаналізувати роль криз і суперечностей у професійному становленні особистості та обґрунтувати, за яких умов професійна криза може сприяти розвитку, а за яких – ускладнювати його. В аргументації розкрити взаємозв'язок професійної кризи з професійним самовизначенням, професійною ідентичністю, рефлексією та адаптацією; сформулювати власну аргументовану позицію щодо конструктивного потенціалу кризових періодів професійного розвитку.	12	16
5	**Е. Аналітичне есе «Чому здобувач не справляється з навчальним завданням?»** На основі запропонованого навчально-психологічного кейсу проаналізувати труднощі здобувача у навчально-професійній діяльності; визначити їх імовірні мотиваційні, когнітивні та/або метакогнітивні чинники, аргументуючи висновки фактами ситуації та відповідними психологічними положеннями; розмежувати факти кейсу і власні припущення щодо причин труднощів. Запропонувати 2–3 способи психолого-педагогічної підтримки та обґрунтувати їх відповідність виявленим психологічним механізмам.	12	16
6	**ПрЗ. Проєктування фрагмента професійного навчання.** Для обраної теми фахової дисципліни визначити очікуваний результат навчання та розробити фрагмент практичного заняття тривалістю 25–30 хв, передбачивши: навчальне завдання; діяльність здобувачів освіти і викладача; методи, форми та засоби навчання; спосіб оцінювання результату. Обґрунтувати узгодженість очікуваного результату, навчальної діяльності та оцінювання, а також пояснити, як запропонований фрагмент забезпечує активну пізнавальну діяльність здобувачів.	14	17
7	**ІАЗ. Експертна оцінка педагогічного сценарію використання ШІ у професійному навчанні.** Обрати конкретне навчальне або професійно орієнтоване завдання та запропонувати сценарій використання ШІ. Оцінити його за критеріями педагогічної доцільності, впливу на самостійність і пізнавальну активність здобувача, достовірності результатів, академічної доброчесності, конфіденційності, інклюзивності та збереження людської суб'єктності. Визначити, які функції доцільно делегувати ШІ, а які мають залишатися за викладачем і здобувачем освіти.	12	16
8	**Е. Аналітичне есе «Професійна позиція викладача у складній ситуації педагогічної взаємодії».** На основі запропонованої ситуації взаємодії «викладач – здобувач», «викладач – група» або «викладач – колега» визначити проблему взаємодії; проаналізувати комунікативні позиції та дії учасників; обґрунтувати професійно доцільну стратегію поведінки викладача; визначити межі його професійної	14	17

	відповідальності та, за потреби, консультативної допомоги. Запропоноване рішення обґрунтувати положеннями психології професійно-педагогічної взаємодії.		
	Усього	**100**	**130**

10. Індивідуальні навчально-дослідні завдання (навчальним планом не передбачено)

11. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає поєднання традиційних та активних методів і технологій навчання, спрямованих на засвоєння теоретичних положень педагогіки і психології професійної освіти, розвиток аналітичного і критичного мислення, здатності застосовувати психолого-педагогічні знання для аналізу професійних ситуацій, проєктування освітнього процесу та обґрунтування професійних рішень.

Пояснювально-ілюстративний метод застосовується для систематизованого викладу та пояснення теоретичного матеріалу, розкриття основних понять, закономірностей, концепцій і підходів із використанням прикладів, схем, моделей, мультимедійних та цифрових засобів навчання.

Проблемний метод передбачає постановку проблемних питань і створення проблемних ситуацій, аналіз суперечностей та альтернативних підходів, висунення й обґрунтування можливих способів розв'язання психолого-педагогічних проблем. Проблемний виклад поєднується з проблемною бесідою, дискусією та аналізом професійних ситуацій.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення здобувачів освіти до самостійного пошуку способів розв'язання навчальних і професійно орієнтованих завдань, формулювання припущень, установлення причинно-наслідкових зв'язків, порівняння альтернативних рішень, пошуку й критичного оцінювання інформації та аргументації власних висновків.

Дослідницький метод реалізується через самостійний пошук, відбір, систематизацію, аналіз та узагальнення наукової і професійної інформації, критичне опрацювання наукових джерел, формулювання й обґрунтування висновків, виконання інформаційно-аналітичних та інших завдань дослідницького характеру.

Кейс-метод передбачає аналіз конкретних професійних і психолого-педагогічних ситуацій, виявлення проблеми та чинників, що її зумовлюють, застосування теоретичних положень для пояснення ситуації, розгляд альтернативних способів дій та обґрунтування професійно доцільних рішень.

Методи дискусії та діалогічної взаємодії використовуються для розвитку здатності формулювати й аргументувати власну позицію, критично оцінювати різні погляди, реагувати на аргументи інших учасників, вести професійний діалог та спільно розв'язувати проблемні питання.

Методи моделювання і проєктування передбачають створення та аналіз навчальних ситуацій і фрагментів освітнього процесу, визначення їх цілей, очікуваних результатів, змісту, діяльності учасників, методів, засобів та способів оцінювання, а також моделювання професійно-педагогічної і консультативної взаємодії.

У процесі викладання дисципліни використовуються студентоцентровані, проблемно орієнтовані, контекстні, інтерактивні, кооперативні та цифрові технології навчання. Передбачено застосування проблемних і діалогічних лекцій, керованих дискусій, аналізу кейсів, роботи в малих групах, ситуаційних і практичних завдань, моделювання професійної взаємодії, елементів проєктного та кооперативного навчання.

Цифрові технології використовуються для візуалізації навчального матеріалу, організації взаємодії та самостійної роботи, пошуку й опрацювання інформації, виконання навчальних завдань і забезпечення зворотного зв'язку. Можливе використання засобів штучного інтелекту за умови критичної перевірки отриманих результатів та дотримання принципів академічної доброчесності й етичного використання цифрових технологій.

Лекційні та практичні заняття поєднуються із самостійною роботою здобувачів освіти, яка передбачає опрацювання теоретичного матеріалу і наукових джерел, підготовку до практичних занять, пошук, відбір, систематизацію та критичний аналіз наукової і професійної інформації, виконання інформаційно-аналітичних і практичних завдань та аналітичних есе, тестування,

зокрема проєктування і моделювання навчальних ситуацій та фрагментів освітнього процесу, підготовку обґрунтованих висновків і професійних рішень.

12. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання: участь в обговореннях і дискусіях, аналіз професійних і психолого-педагогічних ситуацій (кейсів), виконання практичних та інформаційно-аналітичних завдань, написання аналітичних есе, тестування.

Поточне оцінювання здійснюється під час практичних занять та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюються рівень засвоєння та розуміння теоретичного матеріалу, здатність застосовувати психолого-педагогічні знання для аналізу професійних ситуацій і розв'язання практичних завдань, аргументувати власну позицію, брати змістовну участь в обговореннях і професійних дискусіях, проєктувати елементи освітнього процесу та моделювати професійно-педагогічну взаємодію. Видами оцінюваної аудиторної роботи є участь в обговоренні та дискусії, аналіз професійних / психолого-педагогічних ситуацій (кейсів) та виконання практичних завдань.

Оцінювання **самостійної роботи** передбачає перевірку здатності здобувачів освіти самостійно здійснювати пошук, відбір, систематизацію, критичний аналіз та узагальнення наукової і професійної інформації; застосовувати теоретичні положення для аналізу психолого-педагогічних проблем і професійних ситуацій; розробляти й обґрунтовувати практичні рішення, проєктувати та моделювати навчальні ситуації і фрагменти освітнього процесу; формулювати й аргументувати висновки та професійно обґрунтовані рішення. Формами контролю самостійної роботи є інформаційно-аналітичні та практичні завдання, аналітичні есе і тестування**.**

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі заліку та спрямоване на комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання, передбачених освітнім компонентом. Залік передбачає оцінювання здатності здобувача освіти розуміти й пояснювати основні психолого-педагогічні положення, встановлювати зв'язки між ними, застосовувати набуті знання для аналізу професійних і психолого-педагогічних ситуацій та обґрунтовувати відповідні професійні рішення.

Критерії оцінювання ґрунтуються на повноті й правильності засвоєння навчального матеріалу; усвідомленості та системності знань; здатності застосовувати теоретичні положення для аналізу й розв'язання професійних і психолого-педагогічних завдань; логічності, самостійності та аргументованості суджень; обґрунтованості запропонованих рішень; здатності здійснювати критичний аналіз інформації, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати висновки та професійно представляти результати виконаної роботи. Конкретні критерії та максимальна кількість балів за окремі види навчальної роботи визначаються відповідно до системи оцінювання, наведеної в розділі 13 робочої програми.

Можливості визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти. У межах освітнього компонента можуть бути визнані та зараховані результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, за умови їх відповідності результатам навчання, визначеним цією робочою програмою. Відповідність встановлюється шляхом співставлення результатів за змістом і рівнем складності. За результатами процедури можливе повне або часткове зарахування освітнього компонента чи окремих його елементів (тем, модулів, індивідуальних завдань тощо). Визнання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання у Вінницькому державному педагогічному університеті імені М. Коцюбинського результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти (https://surl.li/vcjjim).

Результат освітньої діяльності оцінюється згідно з Критеріями оцінювання рівня досягнень здобувача Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	**Критерії оцінювання**	**Рівень досягнень здобувача**

A 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
B 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідній елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
C 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНІЙ
D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
E 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач , ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																Загальна кількість балів
Т1		**Т2**		**Т3**		**Т4**		**Т5**		**Т6**		**Т7**		**Т8**		
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	100
5	6	5	4	5	6	5	4	11	6	11	4	7	6	11	4	

Розподіл балів за видами навчальної роботи та темами навчальної дисципліни

№	Тема	ПЗ, год.	Оцінювання аудиторної роботи за заняттями	Макс. за аудиторну роботу	Самостійна робота	Макс. за самостійну роботу	Усього
Т1	Педагогіка і психологія професійної освіти як інтегрована галузь знань	2	ПЗ 1: УД – 3; АК – 2	5	ІАЗ	6	11
Т2	Система професійної, фахової передвищої та вищої освіти України: структура і сучасні трансформації	2	ПЗ 2: УД – 3; АК – 2	5	Т	4	9
Т3	Концептуальні засади професійної підготовки фахівців	2	ПЗ 3: УД – 3; АК – 2	5	ІАЗ	6	11
Т4	Психологічні основи професійного розвитку особистості	2	ПЗ 4: УД – 3; АК – 2	5	Е	4	9
Т5	Психологічні основи навчально-професійної діяльності здобувачів освіти	6	ПЗ 8: УД – 3; ПЗ 9: АК – 4; ПЗ 10: ПрЗ – 4	11	Е	4	15
Т6	Дидактичні основи організації професійного навчання	6	ПЗ 5: УД – 3; ПЗ 6: АК – 4; ПЗ 7: ПрЗ – 4	11	ПрЗ	6	17
Т7	Психолого-дидактичні засади цифровізації професійної освіти	4	ПЗ 11: УД – 3; ПЗ 12: ПрЗ – 4	7	ІАЗ	6	13
Т8	Психологія професійно-педагогічної взаємодії: група, комунікація та особистість викладача	6	ПЗ 13: УД – 3; ПЗ 14: АК – 4; ПЗ 15: ПрЗ – 4	11	Е	4	15
	Усього	30	15 занять	60		40	100

Види оцінюваної аудиторної роботи:
УД – участь в обговоренні та дискусії;
АК – аналіз професійної / психолого-педагогічної ситуації (кейсу);
ПрЗ – виконання практичного завдання.

Види оцінюваної самостійної роботи:

ІАЗ – інформаційно-аналітичне завдання;

ПрЗ – виконання практичного завдання;

Е – аналітичне есе;

Т – тестування.

Практичні завдання можуть передбачати розроблення й обґрунтування педагогічних рішень, проєктування і моделювання навчальних ситуацій, фрагментів освітнього процесу, професійно-педагогічної та консультативної взаємодії відповідно до змісту конкретної теми.

Поточне оцінювання аудиторної роботи здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до передбачених для нього видів навчальної діяльності. Якщо тема охоплює декілька практичних занять, кількість балів за аудиторну роботу в межах теми визначається як сума балів, отриманих здобувачем за відповідні заняття.

Максимальна кількість балів за конкретний вид навчальної роботи визначається змістом, складністю та рівнем самостійності виконання завдання і зазначається в таблиці розподілу балів.

Максимальна сума балів за аудиторну роботу становить **60 балів**, за самостійну роботу – **40 балів**. Максимальна загальна сума балів за освітній компонент – **100 балів**.

Підсумковий контроль – залік, який виставляється за результатами поточного оцінювання.

Критерії оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид навчальної роботи	Критерії оцінювання
УД – участь в обговоренні та дискусії (до 3 балів)	**3 бали** – здобувач добре орієнтується у змісті теми, коректно використовує основні поняття і теоретичні положення, бере активну й змістовну участь в обговоренні, аргументує власні судження, доречно відповідає на запитання та реагує на позиції інших учасників; **2 бали** – здобувач загалом добре орієнтується у змісті теми та бере змістовну участь в обговоренні, однак окремі відповіді чи судження недостатньо повні або аргументовані, наявні окремі неточності; **1 бал** – здобувач демонструє часткову орієнтацію у змісті теми, участь в обговоренні епізодична, відповіді переважно неповні, недостатньо аргументовані або містять суттєві неточності; **0 балів** – здобувач не бере змістовної участі в обговоренні або його відповіді не демонструють достатнього розуміння основних положень теми.
АК – аналіз професійної / психолого-педагогічної ситуації (кейсу) (до 4 балів)	**4 бали** – проблему визначено правильно, ситуацію проаналізовано комплексно, встановлено суттєві причинно-наслідкові зв'язки, теоретичні положення застосовано коректно й обґрунтовано, висновки та/або запропоноване рішення аргументовані; **3 бали** – аналіз загалом правильний і достатньо повний, теоретичні положення застосовано доречно, однак окремі аспекти, зв'язки або висновки недостатньо обґрунтовані; **2 бали** – основну проблему визначено, проте аналіз частковий, не всі суттєві чинники враховано, зв'язок із теоретичними положеннями недостатньо розкритий; **1 бал** – аналіз фрагментарний, містить суттєві неточності, висновки або рішення слабо обґрунтовані; **0 балів** – завдання не виконано або його виконання не відповідає змісту завдання.
ПрЗ – практичне завдання (до 6 балів)	**6 балів** – завдання виконано повно, самостійно й логічно; запропоноване рішення / проєкт відповідає поставленій меті та умовам; основні компоненти взаємоузгоджені; психолого-педагогічні положення застосовано коректно; рішення належно обґрунтоване та придатне до практичного застосування; **5 балів** – завдання виконано повно й загалом обґрунтовано, однак наявні окремі несуттєві недоліки в конкретизації, узгодженні компонентів або аргументації; **3–4 бали** – завдання виконано загалом правильно, але окремі компоненти недостатньо конкретизовані, узгоджені або обґрунтовані; **1–2 бали** – виконано лише окремі елементи завдання, рішення / проєкт неповні, логічні зв'язки між компонентами недостатньо простежуються, обґрунтування поверхове; **0 балів** – завдання не виконано або його виконання не відповідає поставленому завданню.

ІАЗ – інформаційно-аналітичне завдання (до 6 балів)	**6 балів** – завдання виконано повністю; використано релевантні, надійні й достатні джерела; інформацію систематизовано, зіставлено, критично проаналізовано й узагальнено; коректно виокремлено основні положення, тенденції, суперечності або відмінності; висновки логічні й аргументовані; **5 балів** – завдання виконано повно й аналітично, використано належну джерельну базу, однак наявні окремі несуттєві недоліки в систематизації, зіставленні, критичному аналізі або аргументації висновків; **3–4 бали** – завдання загалом виконано правильно, використано достатню джерельну базу, але аналіз, систематизація, зіставлення інформації або аргументація висновків мають окремі недоліки; **1–2 бали** – робота переважно описова, аналіз поверховий, джерельна база обмежена або недостатньо надійна, висновки слабко обґрунтовані; **0 балів** – завдання не виконано або його виконання не відповідає встановленим вимогам.
Е – аналітичне есе (до 4 балів)	**4 бали** – проблему розкрито аналітично; авторську позицію та/або інтерпретацію проблемної ситуації сформульовано чітко й аргументовано; коректно використано відповідні психолого-педагогічні поняття, положення та закономірності; встановлено суттєві зв'язки між аналізованими явищами; висновки логічні й обґрунтовані; **3 бали** – проблему загалом розкрито, авторська позиція та/або інтерпретація ситуації простежується, однак аргументація, використання теоретичних положень, установлення зв'язків або висновки мають окремі недоліки; **2 бали** – переважає описовий виклад, аналіз проблеми обмежений, авторська позиція та/або інтерпретація ситуації недостатньо аргументовані; **1 бал** – робота фрагментарна, проблема розкрита поверхово, аргументація слабка або містить суттєві неточності; **0 балів** – роботу не виконано або її зміст не відповідає поставленому завданню.
Т – тестування (до 4 балів)	**4 бали** – 90–100 % правильних відповідей; **3 бали** – 75–89 %; **2 бали** – 60–74 %; **1 бал** – 50–59 %; **0 балів** – менше 50 % правильних відповідей.

Примітка. Якщо в таблиці розподілу балів для конкретного виду навчальної роботи встановлено меншу максимальну кількість балів, ніж передбачено основною шкалою, застосовується відповідна скорочена шкала.

Для АК (до 2 балів): 2 бали – ситуацію проаналізовано правильно, визначено основну проблему, висновки та/або запропоноване рішення обґрунтовані; **1 бал** – аналіз виконано частково, наявні неточності або недостатня аргументованість висновків чи рішення; **0 балів** – завдання не виконано або його виконання не демонструє достатнього розуміння проблеми.

Для ПрЗ (до 4 балів): 4 бали – практичне завдання виконано повністю, запропоноване рішення обґрунтоване, відповідає меті та умовам завдання і придатне до практичного застосування; **3 бали** – завдання виконано загалом правильно, але наявні окремі недоліки в конкретизації, узгодженні компонентів або обґрунтуванні рішення; **2 бали** – виконано основну частину завдання, проте рішення неповне або недостатньо обґрунтоване; **1 бал** – завдання виконано фрагментарно, наявні суттєві недоліки; **0 балів** – завдання не виконано або його виконання не відповідає поставленому завданню.

Шкала оцінювання: стобалова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECTS**	**Оцінка за розширеною шкалою**
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	Відмінно
80-89	B	Дуже добре
75-79	C	Добре
60-74	D	Задовільно
50-59	E	Достатньо
35-49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Неприйнятно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Педагогіка і психологія професійної, фахової передвищої, вищої освіти».
2. Презентації для лекційних занять.

15. Рекомендована література

Основна

1. Дольнікова Л. В., Мукан Н. В. Професійна педагогіка : навч. посіб. / за ред. Н. В. Мукан. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 324 с.
2. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с.
3. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. Е. Лунячек, Н. О. Ткачова, С. Б. Бєляєв та ін. ; за ред. В. Е. Лунячека, Н. О. Ткачової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
4. Психологія вищої школи : навч. посіб. / С. Грабовська, Н. Гребінь, О. Проць, І. Петровська, О. Рибак ; за заг. ред. С. Грабовської. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 450 с.
5. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Кондор, 2025. 628 с.
6. Чернишев Д. О., Почка К. І., Корчова Г. Л., Красильник Ю. С., Руденко М. В. Методика професійної освіти : навч. посіб. Київ : ЦП «Компринт», 2024. 224 с.
7. Bates A. W. (Tony). Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning. 3rd ed. Vancouver : Tony Bates Associates Ltd, 2022. https://pressbooks.bccampus.ca/teachinginadigitalagev3m/?
8. Miao F., Holmes W. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO, 2023. https://www.unesco.org/en/articles/guidance-generative-ai-education-and-research?
9. Miao F., Cukurova M. AI Competency Framework for Teachers. Paris : UNESCO, 2024. https://www.unesco.org/en/articles/ai-competency-framework-teachers?
10. Yang C., Wu W., Tegelbeckers H. *Integrating AI in TVET: A Practical Guide for Institutions*. UNESCO-UNEVOC, 2026. https://www.unesco.org/en/articles/integrating-ai-tvet-practical-guide-institutions?

Додаткова

1. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Вид. 2-ге, оновлене. Київ: Центр учбової літератури, 2025**.** https://eprints.zu.edu.ua/45079/?utm_source=chatgpt.com
2. Бугров В. А., Марушкевич А. А., Спіцин Є. С. (ред.). *Педагогіка вищої школи і педагогічна майстерність викладача*. 2025. https://ir.library.knu.ua/entities/publication/86ec7962-bd1d-4617-b26a-5a6b5a8903f0?utm_source=chatgpt.com
3. Галузяк В., Бойко В. Дослідження особистісних ресурсів у зарубіжній психології. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2023. Випуск 74. С. 78-88. https://doi.org/10.31652/2415-7872-2023-74-78-88
4. Галузяк В., Бойко В. Формування резильєнтності майбутніх учителів як предмет досліджень у зарубіжній психології. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2023. Випуск 75. С. 103-113. https://doi.org/10.31652/2415-7872-2023-75-103-113
5. Галузяк В., Макодай О. Розвиток кооперативного навчання в США. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2023. Випуск 76. С. 51-64. https://doi.org/10.31652/2415-7872-2023-76-51-64
6. Галузяк В., Макодай О., Макодай І. Кооперативне навчання в США: компаративний аналіз дидактичних моделей. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2025. Випуск 81. С. 50-68. https://doi.org/10.31652/2415-7872-2025-81-50-68
7. Галузяк В.М. Особливості розвитку особистісно-професійної зрілості майбутніх учителів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2022. Випуск 69. С. 107-120. https://doi.org/10.31652/2415-7872-2022-69-107-120

8. Галузяк В.М., Макодай І.І., Манжос Е.О. Компаративний аналіз професійних стандартів учителя в Україні та за кордоном. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2022. Випуск 71. С. 106-116. https://doi.org/10.31652/2415-7872-2022-71-97-108

9. Головенкін, В. П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронний ресурс. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29032.

10. Грибан Г. П. та ін. Профілактика психоемоційного вигорання викладачів закладів вищої освіти під час професійної діяльності. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2021. № 11. С. 41–46.

11. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (у редакції, чинній на момент використання).

12. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (у редакції, чинній на момент використання).

13. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII (у редакції, чинній на момент використання).

14. Мухіна Г. В. Педагогіка та психологія вищої школи : навчально-методичний посібник. Київ : ВД «Дакор», 2020. 178 с.

15. Про професійну освіту : Закон України від 21.08.2025 № 4574-IX (у чинній редакції).

16. Педагогічна психологія: навч.-метод. посібник / уклад. Н.Г. Кошелева. Дніпро, ГІІМ ДВНЗ ДДПУ, 2024. 175 с.

17. Професійна педагогіка: конспект лекцій; упоряд. Є.Л. Скворчевська. Харків, 2022. 187 с.

18. Староста В. І. Педагогіка та психологія вищої школи : навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2021. 68 с.

19. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

20. Fry H., Ketteridge S., Marshall S. A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education : Enhancing Academic Practice. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2023. 496 p.

16. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX – офіційний текст Верховної Ради України. https://zakon.rada.gov.ua/go/4742-20?

2. Єрмакова С. С.Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни "Психологія і педагогіка вищої школи" ; Міжнар. гуманітар. ун-т. Одеса, 2024. URL: https://hdl.handle.net/11300/28567

3. Порадник для професійного педагогічного та наукового зростання освітян: Науково-методичний посібник / за ред. Петровського О. М., Трубавіної І. М. Харків, 2023. 302 с. https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/19481/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A0%D0%90%D0%94%D0%9D%D0%98%D0%9A.pdf

4. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728477/1/%D0%94%D0%98%D0%94%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%90%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/e-resources/

6. Репозиторій ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського. URL: https://dspace.vspu.edu.ua

7. Репозиторій ДНУ ім. О.Гончара. URL: http://repository.dnu.dp.ua:1100

8. UNESCO. Future-proofing TVET: Strategies for Digital Transformation and AI Integration. UNESCO-UNEVOC, 2026. https://www.unevoc.unesco.org/en/bilt?

9. UNESCO. AI and the Future of Education: Disruptions, Dilemmas and Directions. Paris: UNESCO, 2025. https://www.unesco.org/en/articles/ai-and-future-education-disruptions-dilemmas-and-directions?

10. UNESCO. *AI and* Education*: Protecting the Rights of Learners*. Paris: UNESCO, 2025. https://www.unesco.org/en/articles/ai-and-education-protecting-rights-learners?